



DE BD DENKT MET U MEE

TON OOSTENRIJK

Het is crisis, dat is duidelijk. In die tijden is zo'n beetje iedereen op zoek naar cash, inkomen. Zo ook overheden. Door aanpassingen van de tarieven, maatstaven van heffing, het invoeren van aftrekbeperkingen, maar ook door het invoeren van compleet nieuwe heffingen.

Bovendien is er een duidelijke trend waarneembaar dat anders wordt aangekeken tegen de wijze waarop met belastingheffing wordt omgegaan. De laatste maanden staan de media bol van belastingontwijking door met name internationaal opererende ondernemingen. Deze ondernemingen richten simpelweg een vennootschap op (tussenholding) met vestigingsplaats in Nederland en kunnen zo gebruik maken van onze lokale fiscale regels. Tegelijkertijd krijgen ze toegang tot ons uitgebreide belastingverdragennetwerk. In de media worden deze tussenholdings vaak aangeduid als brievenbusmaatschappijen, een 'industrie' die in de afgelopen decennia is ontstaan en gevormd en die ook vanuit de overheid wordt 'gefaciliteerd'. Met de Nederlandse fiscus worden zelfs afspraken gemaakt over hoe aangekeken moet worden tegen de toepassing van bepaalde regels in de fiscale wetgeving en in de belastingverdragen. Het voorkomt discussie met de fiscus achteraf. Een en ander conform de regels van het spel en, voor zover mij bekend, dus ook altijd binnen het wettelijke kader. En daar waar de fiscus dat niet mogelijk acht, doet zij dat niet.

Uit een ver verleden herinner ik mij een frase uit een brief van de belastingdienst waarin een verzoek tot vaststelling van de toepassing van een fiscale faciliteit werd verzocht. Deze kwam neer op: 'De belastingdienst kan niet tegemoetkomen aan uw verzoek. Naar de mening van de belastingdienst worden de grenzen van het fiscaal aanvaardbare opgezocht. Wij zijn niet zonder meer van mening dat de door u gevraagde toepassing in strijd is met doel en strekking van de betreffende bepaling, maar wij zijn evenwel niet bereid dit voorhands aan u te bevestigen.' Kort en goed, het verzoek was niet

onredelijk, maar wel wat teveel gevraagd van de behandelende ambtenaar. Die dacht ongetwijfeld: 'Laat die belastingplichtige en zijn adviseur maar zwemmen. Als ze echt uitvoeren wat ze van plan zijn, dan is het 'see you in court' en dan zien we wel wat de uitkomst wordt.'

Het huidige en snel veranderende tijdsbeeld zal steeds meer van dit soort situaties opleveren. Onzekerheid over de fiscale behandeling is voor veel ondernemers een rem c.q. een belemmering. Vanuit de belastingdienst bezien: missie geslaagd. Onzekerheid houdt belastingplichtigen ruimschoots aan de goede kant van de lijn, is dan de gedachte.

Er zijn echter ook veel minder gevoelige onderwerpen waarover op pragmatische wijze afspraken kunnen worden gemaakt met de belastingdienst. Denk bijvoorbeeld aan sloop, al dan niet in combinatie met een verbouwing van een gebouw. Leidt dat tot een nieuwe vervaardiging van een onroerende zaak voor de heffing van omzetbelasting? Het antwoord heeft vaak grote financiële gevolgen voor de ondernemer. Alle feiten en omstandigheden van het geval bepalen de fiscale heffing, uiteraard ook in dit geval, maar de onderlinge weging van al die factoren (en het altijd verschillend zijn van de feiten; het is altijd net even anders...), maken dat het in de praktijk best een lastig vraagstuk kan zijn. Vaak arbitrair, en dus grondslag voor discussie, maar dit biedt ook kansen. Is wel of geen BTW gewenst, of bijvoorbeeld liever overdrachtsbelasting (soms – bij woningen – tegen 2%)? Hierover wil je als ondernemer graag zekerheid, in het kader van de prijsstelling van je (eind)product. In veel gevallen is de fiscus prima bereid de voorgelegde situatie van te voren te beoordelen en haar standpunt mee te delen over de fiscale behandeling van een en ander. In veel gevallen dus makkelijk en best leuk...

Ton Oostenrijk MRE is belastingadviseur bij Rechtstaete.